

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om besvärsnämnderna för ärenden som gäller utkomstskydd

Till social- och hälsovårdsutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om besvärsnämnderna för ärenden som gäller utkomstskydd (RP 74/2017 rd): Ärendet har remitterats till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för utlåtande till social- och hälsovårdsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- äldre regeringssekreterare Timo Meling, arbets- och näringsministeriet
- regeringsråd Erik Strömberg, social- och hälsovårdsministeriet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Regeringen föreslår att lagen om besvärsnämnden för social trygghet, lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och lagen om besvärsnämnden för olycksfallsärenden ändras och att kapitlet om besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden i lagen om utkomstskydd för arbetslösa upphävs. Då besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden ansluts till besvärsnämnden för social trygghet ändras det finska namnet på besvärsnämnden för social trygghet till sosiaaliturva-asioi-den muutoksenhakulautakunta i stället för sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta. Nämndens svenska namn ändras inte.

Besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden är första besvärshinstans i ärenden som gäller utkomstskydd för arbetslösa. Dessutom är nämnden första besvärshinstans i andra ärenden om vilka det bestäms särskilt i lag. Besvärsnämnden för social trygghet är första besvärshinstans för största delen av de beslut som Folkpensionsanstalten meddelat.

Antalet besvär till besvärsnämnden för social trygghet och till besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden har ökat kraftigt under de senaste åren, vilket har lett till att handläggningstiderna

Utlåtande AjUU 5/2017 rd

förlängts. Syftet med den föreslagna sammanslagningen av nämndernas funktioner är att dämpa de administrativa kostnaderna, varigenom mer resurser kan riktas till behandlingen av besvär.

Utskottet anser att den föreslagna sammanslagningen av besvärsnämnderna är angelägen och behövlig och tillstyrker lagförslagen med följande kommentarer och ändringsförslag.

Besvärsnämndens sammansättning vid avgörande

Besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden är första besvärshöjningsinstans dels i ärenden som gäller utkomstskydd för arbetslösa, dels i andra ärenden om vilka det bestäms särskilt i lag. Till dessa andra ärenden hör bland annat ärenden som gäller lönegaranti och altemneringsledighet. Målet med den föreslagna sammanslagningen av besvärsnämnderna är enligt uppgift inte att ändra behörighetskraven för de nämndmedlemmar som deltar i avgörandet av ärenden eller att ändra den nuvarande sammansättningen vid avgörande, bortsett från att det föreslås att besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden har en lagfaren medlem mindre när den behandlar ärenden som i dag behandlas av besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet noterar att ordalydelsen i de föreslagna 3, 9 och 9 a § i lagen om besvärshöjningsinstans för utkomstskyddsärenden leder till att ärenden som gäller lönegaranti och altemneringsledighet i fortsättningen handläggs i sektionssammansättning utan medlemmar som är insatta i förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden. Det innebär således en väsentlig avvikelse från nuläget.

Utskottet poängterar att det vid avgörandet av ärenden som gäller lönegaranti och altemneringsledighet behövs samma typ av specialkompetens som vid avgörandet av utkomstskyddsärenden. Därför bör också ärenden som gäller lönegaranti och altemneringsledighet avgöras i en sammansättning som motsvarar den som i dag tillämpas och i vilken det ingår två medlemmar som är insatta i förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden. Utnämningen av medlemmar och sammansättningen vid avgörande bör enligt utskottet tydligt regleras i lagen också i fråga om ärenden som gäller lönegaranti och altemneringsledighet.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet anför därför att social- och hälsovårdsutskottet bör föreslå att bestämmelserna om medlemmarnas behörighet och utnämning av dem samt om besvärshöjningsinstansens sammansättning vid avgörande preciseras så att nämndens sammansättning vid behandling av ärenden som gäller lönegaranti och altemneringsledighet samt vuxenutbildningsstöd och yrkesexamensstipendium är den samma som vid behandling av utkomstskyddsärenden.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet anför

att social- och hälsovårdsutskottet bör beakta det som sägs ovan.

Utlåtande AjUU 5/2017 rd

Helsingfors 19.9.2017

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Tarja Filatov sd
vice ordförande Heli Järvinen gröna (delvis)
medlem Pertti Hakanen cent
medlem Hannakaisa Heikkinen cent
medlem Reijo Hongisto blåa
medlem Niilo Keränen cent (delvis)
medlem Anna Kontula vänst
medlem Jaana Laitinen-Pesola saml (delvis)
medlem Rami Lehto saf (delvis)
medlem Merja Mäkisalo-Ropponen sd
medlem Ilmari Nurminen sd
medlem Veronica Rehn-Kivi sv
medlem Eero Suutari saml
medlem Martti Talja cent
medlem Matti Torvinen blåa (delvis)
medlem Juhana Vartiainen saml (delvis)
medlem Eerikki Viljanen cent (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Marjaana Kinnunen.